

smyslu tohoto paragrafu. Ale nižší soudy také zjistily srovnale, že není pravdou, že žalobkyně nebo její rodiče žalovaného jako manžela, pokud se týče zetě odmítali, a pokud jde o to, že prý žalobkynin otec, když žalobkyně, ovšem před časem, porodila, prohlásil, že žalovaný si nyní jeho dceru vzítí musí i bez věna, nelze v tomto projevu učiněném v přirozeném rozhořčení nad tím, co se stalo, spatřovati důležitý důvod pro nesplnění přípovědi manželství, jaký má na mysli § 506 tr. zák. Že žalobkyně nebyla pannou, žalovaný sice tvrdil, ale jak vážně to mínil, plyne z toho, že o této okolnosti důkazu ani nenabídl. Z toho plyne, že jsou zjištěny i veškeré složky přestupku §u 506 tr. zák. Nelze proto pochybovati o tom, že nárok žalobkyně na náhradu ušlého zisku, protože jako pokleslá dívka má zmenšenou vyhlídku na budoucí zaopatření, čemuž v této souvislosti nelze ani jinak rozuměti, než zmenšené vyhlídce na zaopatření sňatkem, v zákoně jest plně opodstatněn (§ 1328 obč. zák.). Správným byl tudíž ve směru tom rozsudek prvního soudu, jenž ve svých důvodech výslovně uvádí, že jsou »tedy dány podmínky pro žalobkynin nárok ve smyslu §u 1328 obč. zák.«, a správným jest i jeho mínění, že vyhlídka, zaopatřiti se sňatkem, u dívky, která udržovala s mužem pohlavní styky a najmě, jako zde, otěhotněla, jest značně zmenšena. Učí to zkušenost a nevyžaduje to proto důkazu. Ale dovolací soud schvaluje mínění prvního soudu, i pokud jde o výši přisouzené náhrady. I zde stačí skutková zjištění nižších soudů, podle nichž jde o rolnickou dceru, která svedena a zneuctěna byla v 17. roce svého věku, i dlužno si povšimnouti, že jako rolnická dcera jistě měla vyhlídku zaopatřiti se sňatkem poměrům a stavu svých rodičů přiměřeným. Důvodnému dovolání bylo proto vyhověno a rozhodnuto jak se stalo, při čemž se k vývodům dovolací odpovědi podotýká, že z okolnosti, že žalobkyně spokojivši se s přisouzením 6.000 Kč odvolání nepodala, nelze nic odvozovati v její neprospěch již proto, že odvolati může se strana jen do rozsudkového výroku, nikoliv však také do jeho důvodů, a to ani tenkrát, kdyby byly snad pochybené.

Čís. 5942.

W — konto.

Obratem »převzali jsme« nedal komisionář nutně ještě na jevo, že sám koupil cenné papíry dané do prodeje.

Jest na komitentovi, by svého práva dle čl. 376/3 obch. zák. použil bez zbytečného odkladu.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1926, Rv I 248/26.)

Žaloba komitenta proti bance, by byla uznána povinnou připsati mu na účtu v Kč výtěžek za cenné papíry, prodané počátkem února 1919 na Vídeňské burse, byla pro tentokrát zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Podle zjištění nižších soudů dal žalobce jakožto příkazovatel žalované banky dne 5. února 1919 její trutnovské filjálce příkaz k prodeji 25 kusů akcií L., jež před tím jejím prostřednictvím koupil a jež byly pro něho u vídeňské ústředny uloženy. Filiálka provedla tento příkaz vídeňskou ústřednou na burse ve Vídni dne 6. února a oznámila žalobci dopisem ze dne 11. února 1919, že příkaz provedla a že tam vyúčtovaný výtěžek 13.834 K 25 h uznala. Poměr tento posoudili nižší soudové právem jako poměr komisionářský a právem tudíž i uznali, že žalovaná banka jako komisionářka povinnosti své, by vydala žalobci vše, co z prodeje oprávněn jest požadovati, vyhověla tím, že žalobci čistý výtěžek docilený za jeho akcie na kontě W. k dobru připsala. Než nižším soudům sluší přisvědčiti i v tom, že žalovaná banka ani podle prvního odstavce čl. 376 obch. zák. do obchodu nevstoupila, ani podle čl. 376 třetí odstavce obch. zák. jako přímá kontrahentka považována býti nemůže. Lze připustiti, že prohlášení komisionáře, že do obchodu vstupuje jako přímý kontrahent, může učiněno býti i konkludentními činy po rozumu §u 863 obč. zák. Ale výklad, jež dává dovolání slovům »wir übernommen«, obsaženým v dopisu ze dne 11. února 1919, jest nesprávným, neboť to neznamena, že banka akcie do prodeje dané sama kupuje, nýbrž, že je toliko vyjímá z žalobcova depotu za účelem provedení uděleného příkazu. K tomuto závěru bylo by dospělo i dovolání, kdyby z onoho dopisu nebylo vytrhlo proti veškerým vykládacím pravidlům toliko dvě slova (»wir übernommen«), nýbrž, kdyby bylo hledělo k celému jeho obsahu, zejména i k vyúčtování tam obsaženému (čl. 361 obch. zák.), i k tomu, že akcie do prodeje dané byly v depotu vídeňské ústředny, a že banka tímto dopisem žalobci také oznamuje, že jej za kusy zatěžuje na kusovém kontu. Než dovolací soud schvaluje i právní názor nižších soudů, že žalobce vzdal se svého práva, držeti se komisionáře (žalované banky) jako přímého smluvníka podle čl. 376 třetí odstavce obch. zák., neboť, byť i zákon pro použití tohoto práva nestanovil určitou lhůtu, jest přece na příkazovateli, by toho práva použil bez zbytečného odkladu po oznámení o provedení příkazu, jelikož jen takový postup odpovídá by pravidlům poctivých styků (čl. 278, 279 obch. zák., § 914 obč. zák.), jak opětně nejvyšším soudem bylo již vysloveno (sb. n. s. čís. 2112, 2287, 2589, 2764, 3690).

Čís. 5943.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Při duševní poruše při padoucí nemoci (§ 13 písm. g) rozl. zák.) jest lhostejno, zda-li jest trvalou či zda probíhá periodicky.

Uzavřel-li manžel sňatek, věda, že manželka trpí křečovitými záchvaty, jest přes to oprávněn domáhati se rozluky manželství, zhoršila-li se po sňatku padoucí nemoc. Lhostejno, zda jde o padoucí nemoc vrozenou či získanou.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1926, Rv II 635/25.)